

Sygn. akt VIII GC 94/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Kądziołka

Protokolant: Edyta Osińska

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2018 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. D. (1)

przeciwko Gospodarstwu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o stwierdzenie nieważności uchwał

ewentualnie

o ustalenie nieistnienia uchwał

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda M. D. (1) na rzecz pozwanej Gospodarstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 1097 zł (tysiąc dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem kosztów procesu;

III. oddala powództwo ewentualne;

IV. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1080 zł (tysiąc osiemdziesiąt złotych) tytułem kosztów procesu wywołanego żądaniem ewentualnym;

V. obciąża powoda kosztami sądowymi Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie z tytułu opłaty sądowej od pozwu w zakresie żądania ewentualnego w wysokości 4000 zł (cztery tysiące złotych).

Sygn. akt VIII GC 94/18

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 21 lipca 2017 r. małoletni powód M. D. (1), reprezentowany przez przedstawiciela ustawowego D. D., domagał się stwierdzenia nieważności uchwał nr 2 oraz 3, podjętych 30 czerwca 2017 r. przez zgromadzenie wspólników pozwanej spółki – Gospodarstwo (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., ewentualnie o ustalenie nieistnienia tych uchwał, a nadto domagał się zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu.

Powód wskazał, że po śmierci ojca on oraz jego przyrodnia siostra E. D. (1) w drodze dziedziczenia nabyli wspólnie 25 udziałów pozwanej spółki, o wartości 1000 zł każdy. Zdaniem powoda na dzień 30 czerwca 2017 r. - to jest na dzień podjęcia zaskarżonych uchwał - powód oraz E. D. (1) wspólnie posiadali 25 udziałów pozwanej spółki. W

zgromadzeniu z 30 czerwca 2017 r. uczestniczyła E. D. (1) oraz pełnomocnik powoda, któremu pełnomocnictwa udzieliła przedstawicielka ustawowa powoda - matka D. D.. Uzasadniając swoje stanowisko prawne powód wskazał na następujące uchybienia przy zwołaniu zgromadzenia wspólników z 30 czerwca 2017 r.: zawiadomienie doręczono powodowi 16 czerwca 2017 r., czyli niezgodnie z art. 238 § 1 k.s.h., do zawiadomienia nie załączono jakichkolwiek dokumentów finansowych, potrzebnych do analizy sytuacji spółki w kontekście podejmowanych uchwał, miejsce wyznaczonego zgromadzenia jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, ponieważ jest to mieszkanie pierwszej żony ojca powoda. Wskazał nadto, że jeden ze wspólników - M. A. - nie został zawiadomiony o zgromadzeniu wspólników i nie brał w nim udziału. Dalej powód wskazał, że pełnomocnik powoda głosował przeciwko uchwałom nr 2 i nr 3, dotyczącym podziału zysku netto za rok obrotowy 2016 oraz przedstawienia, rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2016, oraz zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu. Pozwana podniosła zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powoda, który wiązała z tym, że powód i współuprawniona z nim tytułu wspólnych udziałów E. D. (1) nie osiągnęli konsensusu co do treści ich wspólnego głosu, a tym samym udziały przysługujące wspólnie powodowi i E. D. (1) w ogóle na zgromadzeniu w dniu 30 czerwca 2017 r. nie głosowały, pozostając "udziałami niemymi". W odpowiedzi na pozew podkreślono, że pozew nie zawiera żadnych rozważań, z których można byłoby wyinterpretować czego dotyczyć ma niezgodność z ustawą uchwał, podjętych na zgromadzeniu w dniu 30 czerwca 2017 r.

W piśmie procesowym z dnia 2 października 2017 r., odnosząc się do odpowiedzi na pozew powód wskazał, że przysługuje mu legitymacja czynna do zaskarżenia uchwał, albowiem pełnomocnik powoda głosował na zgromadzeniu przeciwko uchwałom oraz zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Dalej powód wskazał, że dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotnym pozostaje ustalenie wyłącznie tego, kto na moment zwołania i odbycia zgromadzenia, które miało miejsce w dniu 30 czerwca 2017 r., pozostawał wspólnikiem pozwanej spółki. Powód wywiódł, że status wspólnika posiadał między innymi M. A., który nie był zawiadomiony o zgromadzeniu oraz nie brał w nim udziału, z tym właśnie faktem powód wiązał sprzeczność uchwał z ustawą, jak również ich nieistnienie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Gospodarstwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego 14 lutego 2007 r., pod numerem KRS (...).

Wspólnikami spółki byli J. D. oraz M. A.. Kapitał zakładowy spółki wynosił 50.000 zł. Każdemu wspólnikowi przysługiwało po 25 udziałów o wartości 1.000 zł każdy, łącznie wartość udziałów każdego wspólnika wynosiła 25.000 zł.

Prezesem zarządu spółki był M. A.. Członkiem zarządu był J. D..

J. D. zmarł 9 czerwca 2016 r. Spadek odziedziczyły na podstawie testamentu (akt notarialny z 31 stycznia 2012 r., Rep. A nr (...) dzieci zmarłego – E. D. (1) (córka J. D. z pierwszego małżeństwa) oraz M. D. (1) (syn z drugiego małżeństwa) w częściach równych w wysokości 1/2.

Niesporne, nadto: akt notarialny z 31 stycznia 2012 r., Rep. A nr (...) (k. 15-16);

informacja odpowiadająca aktualnemu odpisowi z KRS z 19 lipca 2017 r. (k. 47-52);

akt notarialny z 16 czerwca 2016 r., Rep. A nr (...) (k. 17-19).

14 października 2016 r. w K., w kancelarii notarialnej notariusz W. S., odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki Gospodarstwo (...) (Protokół - Rep. A nr (...)) W zgromadzeniu uczestniczyli: M. A., E. D. (1) oraz D. D. (jako przedstawiciel ustawowy M. D. (1)).

W protokole odnotowano, że M. A. posiada 25 udziałów o wartości 1.000 zł każdy, natomiast E. D. (1) i M. D. (1) przysługują wspólnie 25 udziałów o wartości 1.000 zł każdy.

W protokole zgromadzenia zapisano, że zgromadzenie wspólników jednomyślnie (wszystkie udziały głosujące "za") podjęło następujące uchwały:

- uchwałę nr 2 zmieniającą umowę spółki (§ 3, § 5 oraz § 6 umowy),

poprzez zmianę § 3 dotyczącego przedmiotu działalności spółki oraz § 5 i 6 poprzez zmianę wartości nominalnej udziału z 1.000 zł na 500 zł i w konsekwencji utworzenie 100 udziałów o wartości 500 zł każdy, zamiast 50 udziałów o wartości 1.000 zł każdy; w konsekwencji również zapisano, że niezmienny kapitał zakładowy w wysokości 50.000 zł tworzy 100 udziałów o wartości 500 zł każdy; a udziały objęli: M. A. (50 udziałów w łącznej wysokości 25.000 zł), E. D. (1) (25 udziałów w łącznej wysokości 12.500 zł) oraz M. D. (1) (25 udziałów w łącznej wysokości 12.500 zł),

- uchwałę nr 3 o przyjęciu jednolitego tekstu umowy spółki.

W protokole (§ 2 aktu) odnotowano, że M. A., E. D. (1) oraz M. D. (1) obejmują udziały w spółce zgodnie z uchwałą nr 2.

Tekst jednolity umowy spółki zamieszczono w akcie notarialnym.

Zgodnie z § 8 umowy spółki: zbycie udziałów lub ich zastawienie wymaga uchwały zgromadzenia wspólników podjętej większością 2/3 głosów, zbycie lub zastawienie udziałów następuje w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi.

Niesporne, nadto: akt notarialny z 14 października 2016 r., Rep. A nr 225/2016 (k. 119-134).

Tego samego dnia - 14 października 2016 r. - E. D. (1) oraz matka M. D. (2) D., działająca w jego imieniu jako przedstawiciel ustawowy, zawarły umowę o częściowy dział spadku po J. D.. W umowie strony zgodnie oświadczyły, że z tytułu dziedziczenia są współwłaścicielami w udziale po 1/2 25 udziałów spółki Gospodarstwo (...), o wartości 1000 zł każdy. Strony zgodnie oświadczyły, że w drodze częściowego działu spadku dokonują podziału udziałów w następujący sposób:

- E. D. (1) - 25 udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy,

- M. D. (1) - 25 udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy.

Niesporne, nadto: umowa z 14 października 2016 r. (k. 20, 145).

Tego samego dnia - 14 października 2016 r. - w siedzibie spółki Gospodarstwo (...) odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki, podczas którego – zgodnie z listą obecności – obecni byli: M. A. posiadający 50 udziałów o wartości 500 zł każdy, E. D. (1) posiadająca 25 udziałów o wartości 500 zł każdy oraz D. D. jako przedstawiciel ustawowy M. D. (1) posiadającego 25 udziałów o wartości 500 zł każdy.

W protokole zgromadzenia odnotowano, że podjęta została m.in. uchwała nr 4, w której nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki Gospodarstwo (...), działając zgodnie z § 8 ust. 1 umowy spółki, postanowiło wyrazić każdemu ze wspólników zgodę na zbycie całości lub części jego udziałów wyłącznie na rzecz pozostałych wspólników.

W protokole odnotowano, że „za” uchwałą oddano głosów 100/100.

Niesporne, nadto: protokół z 14 października 2016 r. wraz z listą obecności (k. 135-137).

14 października 2016 r. M. A. sporządził listę (...) spółki Gospodarstwo (...), zgodnie z którą wspólnikami byli:

- M. A. (50 udziałów o wartości 500 zł każdy),

- E. D. (1) (25 udziałów o wartości 500 zł każdy),
- M. D. (1) (25 udziałów o wartości 500 zł każdy).

Niesporne, nadto: lista wspólników z 14 października 2016 r. (k. 213).

Następnego dnia - 15 października 2016 r. - spółka Gospodarstwo (...) sporządziła wniosek do Sądu Rejonowego w Koszalinie (sądu rejestrowego) o zmianę wpisów w rejestrze w zakresie zmian umowy spółki. Wniosek został złożony w sądzie 21 października 2016 r.

Postanowieniem z 6 grudnia 2016 r. Sąd rejestrowy postanowił wykreślił J. D. jako członka zarządu spółki, wpisać zmianę § 3 umowy spółki, w pozostałej części - w zakresie zmiany § 5 i 6 umowy - odmówić wpisu.

Odmowa dotyczyła wpisu do rejestru spółki Gospodarstwo (...) zmiany umowy spółki w § 5 i § 6, a także ujawnienia wspólników. Sąd rejestrowy w uzasadnieniu z postanowienia wskazał, do wniosku załączono m.in. kserokopię postanowienia Sądu Rejonowego w Koszalinie III Wydział Rodzinny, z dnia 18 sierpnia 2016 r., w sprawie I. N. 955/16, zawierającego w pkt 7 zezwolenie D. D. na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu majątkiem małoletniego M. D. (1) poprzez wykonywanie praw udziałowych przysługujących małoletniemu M. D. (1), bez prawa obciążania i zbywania tych udziałów bez dodatkowej zgody Sądu. Powołując się na art. 1035 k.c. Sąd rejestrowy podkreślił, że E. D. (1) i M. D. (1) odziedziczyli po J. D. m.in. 25 udziałów spółki Gospodarstwo (...) o łącznej wartości 25.000 zł, co oznacza, że każdy z nich jest współwłaścicielem każdego z 25 udziałów. Nie jest możliwe wpisanie do rejestru, że każdy ze spadkobierców posiada 25 udziałów o wartości 12.500 zł bez dokonania zniesienia współwłasności (art. 210 k.c.), co może nastąpić poprzez częściowy dział spadku (art. 1038 k.c.). Dział spadku z kolei wiąże się z przeniesieniem własności części każdego udziału na E. D. (1) lub też na M. D. (1), co wymaga w stosunku do małoletniego M. D. (1) zgody sądu opiekuńczego (art. 101 § 3 k.r.i.o.), bowiem czynność ta przekracza zakres zwykłego zarządu majątkiem małoletniego, a postanowienie Sądu Rejonowego w Koszalinie III Wydział Rodzinny z dnia 18 sierpnia 2016 r. nie zezwala na zbycie praw udziałowych przysługujących małoletniemu bez dodatkowej zgody Sądu. W aktach rejestrowych brak jest takiej zgody, co uniemożliwia dokonanie wpisu zgodnie z wnioskiem wnioskodawcy.

Niesporne, nadto : wniosek z 15 października 2016 r. (k. 138-142);

postanowienie Sądu Rejonowego w Koszalinie z 6 grudnia 2016 r. (k. 143-144).

7 grudnia 2016 r. w S. M. A. i E. D. (1) w obecności notariusz P. K. podpisali umowę zatytułowaną "Umowa sprzedaży udziałów" spółki Gospodarstwo (...).

W § 1 umowy M. A. oświadczył, że przysługuje mu 50 udziałów Gospodarstwo (...) sp. z o.o. o wartości nominalnej 500 zł każdy udział oraz o łącznej wartości 25.000 zł. W umowie wskazano, że uchwałą z 14 października 2016 r. nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki wyraziło zgodę na zbycie przez wspólników spółki udziałów na rzecz pozostałych wspólników oraz że kupujący jest wspólnikiem spółki. Zaznaczono również, że kapitał zakładowy spółki wynosi 50.000 zł i nie została podjęta żadna uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego. W § 3 umowy M. A., jako sprzedający, oświadczył, że sprzedaje E. D. (1), jako kupującej, 50 udziałów spółki Gospodarstwo (...) o wartości 500 zł każdy, a E. D. (1) oświadczyła, że udziały te kupuje.

Niesporne, nadto: umowa z 7 grudnia 2016 r. (k. 22-24, 146-149).

16 grudnia 2016 r. odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki Gospodarstwo (...), w którym – zgodnie z listą obecności – uczestniczyli: M. D. (1) reprezentowany przez przedstawiciela ustawowego D. D., posiadający 25 udziałów o wartości 500 zł każdy oraz E. D. (1) posiadająca 75 udziałów o wartości 500 zł każdy.

Na przewodniczącego zgromadzenia wybrany został jednogłośnie M. F.. W protokole odnotowano, że na zgromadzeniu reprezentowany był cały kapitał zakładowy, zgromadzenie odbyło się w trybie art. 240 k.s.h. bez formalnego zwołania, nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego odbycia zgromadzenia.

Podczas zgromadzenia została podjęta uchwała nr 1 o odwołaniu prezesa zarządu M. A., wobec złożonej przez niego rezygnacji, oraz o powołaniu na prezesa zarządu E. D. (1). W protokole odnotowano, że "za" uchwałą oddano głosów 100/100.

Niesporne, nadto: protokół z 16 grudnia 2016 r. wraz z listą obecności (k. 150-151).

19 grudnia 2016 r. E. D. (1) sporządziła listę (...) spółki Gospodarstwo (...), zgodnie z którą współnikami byli:

- E. D. (1) - 75 udziałów o wartości 500 zł każdy,
- M. D. (1) - 25 udziałów o wartości 500 zł każdy.

Niesporne, nadto: lista współników z 19 grudnia 2017 r. (k. 25, 214).

19 grudnia 2016 r. Gospodarstwo (...) złożyła do sądu rejestrowego wniosek o dokonanie wpisu do rejestru. Zarządzeniem z 20 stycznia 2017 r. referendarz sądowy w sądzie rejestrowym zwrócił wniosek z uwagi na nieprawidłowe wypełnienie formularza.

Niesporne, nadto: wniosek z 19 grudnia 2016 r. (k. 152-156);

zarządzenie z 20 stycznia 2017 r. (k. 157).

Postanowieniem z 15 marca 2017 r. w sprawie I. N. 98/17 Sąd Rejonowy w Koszalinie III Wydział Rodzinny zezwolił D. D. na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu majątkiem M. D. (1), polegających m.in. na: zawarciu w imieniu małoletniego umowy o częściowy dział spadku po J. D., ustalonej w umowie z 14 października 2016 r. między E. D. (1) i D. D..

Niesporne, nadto: postanowienie Sądu Rejonowego w Koszalinie z 15 marca 2017 r. (k. 21).

29 marca 2017 r. spółka Gospodarstwo (...) złożyła do Sądu rejestrowego wniosek o dokonanie wpisu do rejestru, w tym na podstawie aktu notarialnego z 14 października 2016 r. (Rep. A nr 225/2016), protokołu nadzwyczajnego zgromadzenia współników z 14 października 2016 r., umowy z 7 grudnia 2016 r.

Postanowieniem z 14 kwietnia 2017 r. Sąd rejestrowy częściowo uwzględnił wniosek, m.in. postanowił wykreślić współnika J. D., wykreślić członka zarządu M. A. oraz wpisać członka zarządu E. D. (1). Sąd postanowił również wpisać zmiany przedmiotu działalności spółki, zgodnie ze zmienionym § 3 umowy.

Ponadto Sąd rejestrowy odrzucił na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wniosek w zakresie wpisu zmiany § 3 umowy spółki wskazując na to, że zmiana umowy w zakresie § 3 umowy została już dokonana postanowieniem z 6 grudnia 2016 r.

Sąd rejestrowy w pozostałej części wniosek oddalił. Wskazał, że nie jest możliwe wykreślenie współnika M. A. na podstawie umowy z 7 grudnia 2016 r., bowiem nie mógł on zbyć 50 udziałów o wartości 500 zł każdy, bowiem przysługuje mu 25 udziałów o wartości 1.000 zł każdy. Również niemożliwe było wpisanie E. D. (1) jako współnika posiadającego 75 udziałów o wartości 500 zł każdy oraz M. D. (1) jako współnika posiadającego 25 udziałów o wartości 500 zł każdy, bowiem uchwała z 14 października 2016 r. dotycząca zmiany § 5 i 6 umowy spółki w zakresie ilości i wartości udziałów utraciła moc prawną na podstawie art. 256 § 3 k.s.h., bowiem wniosek o wpis zmiany umowy spółki w zakresie § 5 i 6 na podstawie uchwały z 14 października 2016 r., prawomocnie oddalono postanowieniem z 6 grudnia 2016 r.

Wpisów w zakresie osób wchodzących w skład zarządu Sąd rejestrowy dokonał na podstawie załączonego oświadczenia M. A. o rezygnacji z funkcji członka zarządu oraz uchwały z 14 października 2016 r. o powołaniu jako członka zarządu E. D. (1).

Niesporne , nadto : wniosek z 29 marca 2017 r. (k. 159-164);

postanowienie Sądu Rejonowego w Koszalinie z 14 kwietnia 2017 r. (k. 38, 165-168).

Pismem z 6 kwietnia 2017 r. pełnomocnik M. D. (1) (jako współnika spółki cywilnej Gospodarstwo (...)) r.pr. A. N. (1), ustanowiony przez jego przedstawiciela ustawowego D. D., zwrócił się do E. D. (1) (jako współnika spółki cywilnej Gospodarstwo (...)) ze sprzeciwem w trybie art. 865 § 2 k.c. wobec kontynuowania współpracy spółki.

Niesporne, nadto: pismo z 6 kwietnia 2017 r. (k. 41).

27 kwietnia 2017 r. w K. przed notariuszem W. L. M. A. i E. D. (1) podpisali umowę zatytułowaną "Aneks do umowy sprzedaży udziałów".

Aneksem zmienili "umowę sprzedaży udziałów" z 7 grudnia 2016 r., w ten sposób, że M. A. oświadczył, że sprzedaje E. D. (1) 25 udziałów spółki Gospodarstwo (...) o wartości 1.000 zł każdy, a E. D. (1) oświadczyła, że udziały te kupuje. Dodatkowo wskazali, że aneks obowiązuje z mocą od 7 grudnia 2016 r..

Podpisy pod umową - aneksem M. A. i E. D. (1) złożyli w obecności notariusza.

Niesporne, nadto: aneks z 27 kwietnia 2017 r. (k. 210-212).

8 maja 2017 r. E. D. (1) sporządziła listę (...) spółki Gospodarstwo (...), zgodnie z którą współnikami są:

- E. D. (1) - 25 udziałów o wartości 1.000 zł każdy
- wspólnie E. D. (1) i M. D. (1) - 25 udziałów o wartości 1.000 zł każdy.

Niesporne, nadto: lista współników z 8 maja 2017 r. (k. 46, 215);

10 maja 2017 r. spółka Gospodarstwo (...) złożyła do sądu rejestrowego wniosek o dokonanie wpisu do rejestru. Zarządzeniem z 18 maja 2017 r. referendarz sądowy w sądzie rejestrowym zwrócił wniosek z uwagi na błędnie wypełniony formularz.

Niesporne, nadto : wniosek z 8 maja 2017 r. (k. 169-173);

zarządzenie z 18 maja 2017 r. (k. 174).

15 czerwca 2017 r. E. D. (1) sporządziła zawiadomienie o zgromadzeniu współników spółki Gospodarstwo (...) spółki na 30 czerwca 2017 r. (godz. 11.00) w K., przy ul. (...).

W zawiadomieniu określono porządek obrad, w tym: podjęcie uchwał w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania zarządu z działalności spółki w roku obrotowym 2016, przedstawienie, rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego spółki za rok obrotowy 2016, podjęcie uchwały o podziale zysku netto spółki za rok obrotowy 2016.

Zawiadomienie nadano do M. D. (1) listem poleconym 16 czerwca 2017 r.

Niesporne, nadto: zawiadomienie z 15 czerwca 2017 r. wraz z kopertą (k. 43-45).

27 czerwca 2017 r. Gospodarstwo (...) złożyła do Sądu rejestrowego wniosek o dokonanie wpisu do rejestru. Zarządzeniem z 4 lipca 2017 r. referendarz sądowy w sądzie rejestrowym zwrócił wniosek z uwagi na to, że nie został należycie opłacony, a nadto formularz nie został prawidłowo wypełniony.

Niesporne, nadto : wniosek z 24 czerwca 2017 r. (k. 175-179);

zarządzenie z 4 lipca 2017 r. (k. 180).

Pismami z 13 czerwca 2017 r. i 23 czerwca 2017 r. D. D., działając w imieniu M. D. (1), zwracała się pisemnie do spółki Gospodarstwo (...) o umożliwienie wglądu do dokumentów finansowych spółki oraz udzielenie wyjaśnienia dotyczącego terminu zgromadzenia wspólników.

Pismami z 19 czerwca 2017 r. i 26 czerwca 2017 r. prezes zarządu spółki E. D. (1) odmówiła udostępnienia dokumentów finansowych, powołując się na przekonanie, że dokumenty zostaną wykorzystane w sposób sprzeczny z interesem spółki oraz wyrządzą spółce znaczną szkodę. Ponadto wskazała na uzyskane informacje, że D. D. przekazuje wrażliwe informacje dotyczące spółki podmiotom prowadzącym działalność konkurencyjną.

Niesporne , nadto : pismo z 13 czerwca 2017 r. (k. 39);

pismo z 19 czerwca 2017 r. (k. 40);

pismo z 23 czerwca 2017 r. (k. 14);

pismo z 26 czerwca 2017 r. (k. 42).

Pismem z 28 czerwca 2017 r. D. D., reprezentująca M. D. (1), skierowała do Prokuratury Okręgowej w Koszalinie zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa przez E. D. (1).

Niesporne, nadto: pismo z 28 czerwca 2017 r. (k. 53-59).

30 czerwca 2017 r. w K. przy ul. (...) odbyło się zwyczajne zgromadzenie wspólników spółki Gospodarstwo (...), w którym – zgodnie z listą obecności – uczestniczyli E. D. (1) oraz r.pr. A. N. (1) (pełnomocnik M. D. (1)).

Na przewodniczącego zgromadzenia wybrany został M. F., głosem "za" E. D. (1) i przy wstrzymaniu się od głosu przez pełnomocnika M. D. (1).

Przewodniczący zarządził podpisanie listy obecności oraz oświadczył, że zgodnie z listą obecności na zgromadzeniu reprezentowany był cały kapitał zakładowy, przy czym r.pr. A. N. (1) działa na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Koszalinie z 15 marca 2017 r., w sprawie I. N. 98/17.

Pełnomocnik M. D. (1) zgłosił w trybie art. 250 pkt 2 k.s.h. zastrzeżenie związane z uchybieniem terminu do nadania zawiadomienia o zwołaniu zgromadzenia, jednak nie sprzeciwił się prowadzeniu zgromadzenia pomimo uchybienia przez zarząd terminowi wynikającemu z art. 238 § 1 k.s.h.

W toku zgromadzenia głosowano m.in. nad następującymi uchwałami:

- uchwała nr 2, zatytułowana "w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenie sprawozdania finansowego spółki za rok obrotowy 2016" w brzmieniu:

„Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników [...] działając zgodnie z art. 231 § 2 pkt 1 k.s.h. zatwierdzić sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy 2016.”,

- uchwała nr 3, zatytułowana "w sprawie podziału zysku netto spółki za rok obrotowy 2016", w brzmieniu:

„Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników [...] działając zgodnie z art. 231 § 2 pkt 2 k.s.h. przeznaczyć zysk Spółki za rok obrotowy 2016.w kwocie 656.879,11 zł na kapitał zapasowy Spółki”.

W protokole odnotowano, że obydwie uchwały zostały podjęte na podstawie głosów E. D. (1), głosującej "za" 25 udziałami przysługującymi jej osobiście, a także jej głosem "za" w stosunku do 25 udziałów będących we wspólności z M. D. (1), przy głosie „przeciw” M. D. (1), głosującego 25 udziałami we wspólności z E. D. (1). Pełnomocnik M. D. (1) zgłosił zastrzeżenie w trybie art. 250 pkt 2 k.s.h. w związku z uznaniem przez przewodniczącego za podjęte uchwał o numerach 2 i 3.

W protokole odnotowano również, że: „Przewodniczący uznał, iż wymóg przewidziany w art. 245 k.s.h. został spełniony skoro współwłaściciele udziałów odziedziczonych po J. D. przez E. D. (1) i M. D. (1) nie osiągnęli między sobą konsensusu jako współwłaściciela. Tym samym udziałowcy reprezentujący połowę kapitału zakładowego (25 udziałów) nie oddali głosu, a głos „za” E. D. (1) jako właściciela udziałów nabytych przez nią od M. A. wobec braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się” uznać należy za jednomyślne oddanie głosu za uchwałą”.

Niesporne, nadto: protokół z 30 czerwca 2017 r. (k. 94-97).

14 lipca 2017 r. spółka Gospodarstwo (...) złożyła do sądu rejestrowego wnioski o dokonanie wpisu do rejestru. Zarządzeniem z 19 lipca 2017 r. referendarz sądowy w sądzie rejestrowym zwrócił wniosek z uwagi na błędnie wypełniony formularz.

Niesporne, nadto: wniosek z 14 lipca 2017 r. (k. 181-185);

zarządzenie z 19 lipca 2017 r. (k. 186-187).

Według stanu na 19 lipca 2017 r. w KRS jako jedyny (...) spółki Gospodarstwo (...) pozostawał ujawniony M. A. (25 udziałów o łącznej wartości 25.000 zł), a jako jedyny członek zarządu - E. D. (1).

Niesporne, nadto: informacja odpowiadająca aktualnemu odpisowi z KRS z 19 lipca 2017 r. (k. 47-52).

24 lipca 2017 r. Gospodarstwo (...) złożyła do sądu rejestrowego wnioski o dokonanie wpisu do rejestru. Zarządzeniem z 26 lipca 2017 r. referendarz sądowy w sądzie rejestrowym zwrócił wniosek z uwagi na błędnie wypełniony formularz.

Niesporne, nadto : wniosek z 24 lipca 2017 r. (k. 188-193);

zarządzenie z 19 lipca 2017 r. (k. 194-195).

12 lipca 2017 r. Gospodarstwo (...) złożyła do sądu rejestrowego wnioski o dokonanie wpisu do rejestru.

Postanowieniem z 10 sierpnia 2017 r. Sąd rejestrowy uwzględnił powyższy wniosek, wykreślając z rejestru M. A. jako współnika, a wpisując jako współników E. D. (1) (25 udziałów o wartości 25.000 zł samodzielnie i 25 udziałów o wartości 25.000 zł we współwłasności z M. D. (1) w udziale po 1/2 łącznej wartości 37.500 zł) oraz M. D. (1) (25 udziałów o wartości 25.000 zł we współwłasności z E. D. (1) w udziale po 1/2 łącznej wartości 12.500 zł). Ponadto wpisany został prokurent T. Z..

Niesporne, nadto: wniosek z 12 lipca 2017 r. (k. 196-200);

zarządzenie z 2 sierpnia 2017 r. (k. 201);

pismo z 8 sierpnia 2017 r. (k. 203);

postanowienie Sądu Rejonowego w Koszalinie z 10 sierpnia 2017 r. (k. 204-205).

8 sierpnia 2017 r. E. D. (1) sporządziła listę (...) spółki Gospodarstwo (...), zgodnie z którą współnikami są:

- E. D. (1) - 25 udziałów o wartości 1.000 zł każdy,
- M. D. (1) - udział do 1/2 w 25 udziałach po 1.000 zł każdy,
- E. D. (1) - udział do 1/2 w 25 udziałach po 1.000 zł każdy.

Niesporne, nadto: lista wspólników z 8 sierpnia 2017 r. (k. 202).

Według stanu na 12 września 2017 r. w KRS jako (...) spółki Gospodarstwo (...) pozostawali ujawnieni: E. D. (1) (25 udziałów o wartości 25.000 zł samodzielnie i 25 udziałów o wartości 25.000 zł we współwłasności z M. D. (1) w udziale po 1/2 łącznej wartości 37.500 zł) oraz M. D. (1) (25 udziałów o wartości 25.000 zł we współwłasności z E. D. (1) w udziale po 1/2 łącznej wartości 12.500 zł).

Niesporne, nadto: informacja odpowiadająca aktualnemu odpisowi z KRS z 12 września 2017 r. (k. 82-84).

Zgodnie z księgą udziałów spółki Gospodarstwo (...) wspólnikami spółki byli:

- według stanu na 14 maja 2016 r.: M. A. (25 udziałów o wartości 1.000 zł każdy) oraz J. D. (25 udziałów o wartości 1.000 zł każdy)
- według stanu na 14 października 2016 r.: M. A. (50 udziałów o wartości 500 zł każdy), E. D. (1) (25 udziałów o wartości 500 zł każdy) oraz M. D. (1) (25 udziałów o wartości 500 zł każdy)
- według stanu na 20 grudnia 2016 r.: E. D. (1) (75 udziałów o wartości 500 zł każdy) oraz M. D. (1) (25 udziałów o wartości 500 zł każdy).

Niesporne, nadto: księga udziałów (k. 85-87).

Sąd zważył, co następuje:

Powód wniosł o stwierdzenie nieważności uchwały nr 2 oraz uchwały nr 3, podjętych 30 czerwca 2017 r. przez zgromadzenie wspólników pozwanej – Gospodarstwo (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S., ewentualnie o ustalenie nieistnienia tych uchwał.

W uzasadnieniu żądania zgłoszonego na pierwszym miejscu powód wskazał, że uchwały są nieważne na podstawie art. 252 k.s.h. W uzasadnieniu żądania zgłoszonego jako ewentualne powód nie wskazał podstawy prawnej, należy jednak przyjąć, że jego podstawą prawną jest art. 189 k.p.c.

Przytaczając argumenty przemawiające za nieważnością jak i za nieistnieniem uchwał powód podkreślał, że decydujące znaczenie ma w tym względzie ustalenie, kto pozostawał wspólnikiem pozwanej spółki na dzień 30 czerwca 2017 r. (data podjęcia objętych żądaniem pozwu uchwał), ponieważ zarówno nieważność, jak i nieistnienie uchwał jest zdaniem powoda następstwem tego, że o zgromadzeniu nie został zawiadomiony i nie brał w nim udziału jeden ze wspólników - M. A..

W świetle art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. dopuszczalne jest żądanie sformułowane w sposób ewentualny, przy czym Sąd orzeka o żądaniu ewentualnym tylko wtedy, gdy oddali żądanie zgłoszone na pierwszym miejscu, jeśli natomiast uwzględni żądanie postawione w pierwszej kolejności, to o żądaniu ewentualnym nie orzeka w ogóle. W pierwszej kolejności należało więc rozważyć - w odniesieniu do każdej z zaskarżonych uchwał - zasadność żądania zgłoszonego na pierwszym miejscu, tj. żądania o stwierdzenie nieważności.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa wskazując, że powód – w świetle art. 250 w zw. z art. 252 k.s.h. – nie posiada legitymacji czynnej w sprawie o stwierdzenie nieważności uchwał.

Na wstępie zaznaczyć należy, że niniejsze powództwo co do żądania zgłoszonego na pierwszym miejscu spełnia określony w kodeksie spółek handlowych wymóg odnoszący się do zachowania terminów zaskarżenia uchwał. Zgodnie z art. 252 § 3 k.s.h. prawo do wniesienia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wygasa z upływem sześciu miesięcy od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, jednakże nie później niż z upływem trzech lat od dnia powzięcia uchwały. Pozew dotyczy uchwał podjętych 30 czerwca 2016 r., został złożony 24 lipca 2016 r., a więc z zachowaniem ustawowego terminu.

Legitymację czynną w sprawie o uchylenie uchwały wspólników reguluje art. 250 k.s.h., do którego – w zakresie legitymacji w sprawie o stwierdzenie nieważności uchwały – odsyła art. 252 § 1 k.s.h.

Powód wywodził swoją legitymację do zaskarżenia obu uchwał z art. 250 pkt 2 k.s.h., który stanowi iż: prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wspólników (oraz z mocy odesłania z art. 252 § 1 k.s.h. – również prawo do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały) przysługuje wspólnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.

Powód wskazywał, iż w odniesieniu do obu zaskarżonych uchwał posiada legitymację, ponieważ głosował przeciwko uchwałom, a następnie zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.

Stanowisko powoda w zakresie istnienia po jego stronie legitymacji czynnej w sprawie o stwierdzenie nieważności uchwał jest jednak nieuzasadnione i już z tej tylko przyczyny powództwo to podlega oddaleniu.

Między stronami nie ma sporu co do tego, że powód M. D. (1) oraz E. D. (1) - jego przyrodnia siostra - w drodze dziedziczenia nabyli wspólnie 25 udziałów pozwanej spółki, o wartości 1000 zł każdy. Co więcej niesporne jest, że na dzień 30 czerwca 2017 r. M. D. (1) oraz jego siostra E. D. (1) wspólnie posiadali 25 udziałów pozwanej spółki.

Nie ma bowiem wątpliwości co do tego, że skoro postanowieniem Sądu Rejonowego w Koszalinie III Wydział Rodzinny z dnia 18 sierpnia 2016 r., w sprawie I. N. 955/16, w pkt 7 zezwolono D. D. na dokonywanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu majątkiem małoletniego M. D. (1) poprzez wykonywanie praw udziałowych przysługujących M. D. (1), ale bez prawa obciążania i zbywania tych udziałów bez dodatkowej zgody Sądu, to umowa z 14 października 2016 r. o częściowy dział spadku po J. D. pozostaje nieważna. Umowa o częściowy dział spadku oznacza bowiem rozporządzenie udziałami małoletniego (wiąże się z przeniesieniem własności części każdego udziału na E. D. (1) lub też na M. D. (1)), tym samym nie mieści się w czynnościach, na które zezwolił Sąd opiekuńczy.

W art. 101 § 3 k.r.io. stanowi, że rodzice nie mogą bez zezwolenia sądu opiekuńczego dokonywać czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu ani wyrażać zgody na dokonywanie takich czynności przez dziecko.

Zgodnie z ugruntowanym w doktrynie i orzecznictwie poglądem zezwolenie Sądu na dokonanie czynności prawnej przekraczającej zakres zwykłego zarządu, jako zgoda organu państwowego, nie może być rozumiane w kategoriach zgody osoby trzeciej, unormowanej w art. 63 k.c. Skoro zezwolenie Sądu nie jest zgodą osoby trzeciej w rozumieniu art. 63 k.c., wyklucza to możliwość uzyskania przewidzianej w tym przepisie zgody następczej [por. Kodeks rodzinny i opiekuńczy. K.: red. dr hab. K. O., rok 2018, wydanie 2, a także: J. I., w: (...), s. 828; uchwała SN z 24.6.1961 r., 1 Co 16/61; uchwała SN z 30.4.1977 r., III CZP 73/76].

Brak możliwości konwalidacji czynności prawnej dokonanej bez wymaganego zezwolenia Sądu opiekuńczego oznacza, że czynność taka jest dotknięta sankcją nieważności [por. Kodeks rodzinny i opiekuńczy. K.: red. dr hab. K. O., rok 2018, wydanie 2, a także: T. S., w: D., S., K. KRO, 2013, s. 704; J. S., w: (...), t. 12, 2011; H. C., w: P., K. KRO, 2011, s. 779].

W okolicznościach faktycznych rozpoznawanej sprawy Sąd opiekuńczy dopiero postanowieniem z 15 marca 2017 r. w sprawie I. N. 98/17 zezwolił D. D. na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem M. D. (1), polegającej na zawarciu w imieniu małoletniego umowy o częściowy dział spadku po J. D., ustalony wcześniej w umowie z 14 października 2016 r. między E. D. (1) i D. D.. Jak już wspomniano zgoda ta nie może być

wyrażona w sposób następczy, postanowienie Sądu opiekuńczego należy więc rozumieć w ten sposób, że po wydaniu postanowienia przez ten Sąd strony powinny zawrzeć umowę o częściowy dział spadku o treści ustalonej wcześniej w umowie z 14 października 2016 r. Z akt niniejszej sprawy nie wynika, aby taka umowa została zawarta (żadna ze stron nawet nie twierdzi, aby została zawarta), a to oznacza, że M. D. (1) i E. D. (1) nadal, do dnia zamknięcia rozprawy, wspólnie posiadają prawa do 25 udziałów spółki.

Wyjaśnić również trzeba - uprzedzając późniejsze rozważania - że wpis do KRS osoby współnika, podobnie jak członka zarządu, ma charakter deklaratoryjny, tym samym podstawę ustaleń jaka jest faktyczna liczba i struktura udziałów przypadających na poszczególnych współników stanowią dokumenty potwierdzające ten stan rzeczy (w szczególności umowy). Natomiast odpis z rejestru jest dokumentem – środkiem dowodowym określonego stanu, nie zawsze zgodnym ze stanem rzeczywistym. Wynika to stąd, że domniemanie z art. 17 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym jest domnianiem wzruszalnym [por. postanowienie SN z 3.7.2003 r., (...), postanowienie SA w Krakowie z 10.9.2012 r., I ACz 1277/12], w orzecznictwie podkreśla się, że ustanowione w tym przepisie domniemanie jest domnianiem prawnym w rozumieniu art. 234 k.p.c., wiąże zatem Sąd w postępowaniu cywilnym, z tym, że może być obalone.

Przy ustalaniu stanu faktycznego w zakresie składu osobowego pozwanej spółki Sąd rozpoznający niniejszą sprawę kierował się więc całym dostarczonym przez strony materiałem dowodowym, obrazującym poszczególne czynności prawne między współnikami.

Przede wszystkim jednak z uwagi na wspólność udziałów M. D. (1) i E. D. (1) wskazać trzeba na regulację art. 184 k.s.h., zgodnie z którym:

§ 1. Współuprawnieni z udziału lub udziałów wykonują swoje prawa w spółce przez wspólnego przedstawiciela; za świadczenia związane z udziałem odpowiadają solidarnie .

§ 2. Jeżeli współuprawnieni nie wskazali wspólnego przedstawiciela, oświadczenia spółki mogą być dokonywane wobec któregośkolwiek z nich.

W orzecznictwie i doktrynie na tle art. 184 § 1 i 2 k.s.h. wskazuje się, że jeżeli współuprawnieni nie udzielili stosownych pełnomocnictw wspólnemu przedstawicielowi, nie mogą oni wykonywać praw wynikających z udziału [por. SN w wyr. z 4.1.2007 r., III CSK 238/07, SA we W. w wyr. z 15.3.2013 r., I ACA 224/13]. W orzecznictwie podkreśla się, że brak wskazania wspólnego przedstawiciela powoduje sytuację, w której prawa z udziału pozostają w zawieszeniu i nie mogą być wykonywane; **współuprawniony nie może zatem wykonywać prawa głosu**, zaskarżać uchwał podjętych przez organy statutowe spółki, wykonywać czynności kontrolnych, dywidenda jest wypłacana do depozytu sądowego itp.

Z kolei jeżeli chodzi o prawa procesowe, to podkreśla się, że dyspozycją normy art. 184 k.s.h. nie są objęte obowiązkiem działania współuprawnionych przez przedstawiciela. Dlatego samym współuprawnionym, działającym łącznie, a nie przez wspólnego przedstawiciela, należy przyznać legitymację czynną w procesie o uchylenie na podstawie art. 249 k.s.h. lub stwierdzenie nieważności uchwały współników na podstawie art. 252 k.s.h. [por. Kodeks spółek handlowych. K. red. Z. J. (1), rok 2018, wydanie 18].

Przekładając powyższe na okoliczności faktyczne niniejszej sprawy wskazać trzeba, że skoro w dniu podjęcia zaskarżonych uchwał - 30 czerwca 2017 r. - M. D. (1) i E. D. (1) wspólnie posiadali prawa do 25 udziałów spółki, to mogli wykonywać prawo głosu przez wspólnego przedstawiciela. W przypadku gdyby przedstawiciel ten zagłosował przeciw uchwałom, a po ich powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu, M. D. (1) i E. D. (1) - jako współuczestnicy konieczni - mogliby wytoczyć powództwo o stwierdzenie nieważności bądź uchylenie uchwał.

Taka sytuacja nie wystąpiła jednak w niniejszej sprawie, M. D. (1) i E. D. (1) głosowali bowiem wspólnymi udziałami nie przez wspólnego przedstawiciela, ale każde osobno, co więcej oddając głosy rozbieżne. W art. 4 § 1 pkt 9 k.s.h. podaje definicję głosów: są to głosy: "za", "przeciw" lub "wstrzymujące się" oddane podczas głosowania w sposób zgodny z

ustawą, umową albo statutem spółki. Tymczasem w rozpoznawanej sprawie z 25 udziałów przysługujących wspólnie powodowi i E. D. (1) nie oddano ani głosu "za", ani "przeciw", ani "wstrzymującego się", albowiem w ogóle nie oddano głosu, a to dlatego, że współuprawnieni z udziałów nie ustanowili wspólnego przedstawiciela (jednocześnie głosując w sposób odmienny). W tej sytuacji z 25 wspólnych udziałów w ogóle nie oddało głosu.

Brak wspólnego przedstawiciela przesądził w tym przypadku o tym, że M. D. (1) nie posiada legitymacji do zaskarżania uchwał z 30 czerwca 2017 r., ponieważ na tym zgromadzeniu w ogóle nie wykonywał prawa głosu. Jak już wspomniano w takiej sytuacji, jaka wystąpiła w niniejszej sprawie, 25 udziałów które wspólnie przysługują M. D. (1) i E. D. (1) w ogóle nie brało udziału w głosowaniu, tym samym z tych udziałów nie oddano ani głosu "za", ani "przeciw", ani wstrzymującego się.

Brak legitymacji po stronie powoda prowadzi do oddalenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał, bez względu na to, czy uchwały te były ważne, czy nieważne.

Niezależnie od braku legitymacji po stronie M. D. (1) w sprawie o stwierdzenie nieważności uchwał na podstawie art. 252 k.s.h. wskazać jednak trzeba, że powołane przez powoda w pozwie uchybienia nie skutkowały nieważnością uchwał: wysłanie zawiadomienia niezgodnie z art. 238 § 1 k.s.h. w zakresie terminu (uchybiono terminowi o 1 dzień) oraz brak załączenia do niego dokumentów finansowych potrzebnych do analizy sytuacji spółki nie skutkują nieważnością uchwał, zwłaszcza że w protokole odnotowano, iż pełnomocnik M. D. (1) nie sprzeciwił się prowadzeniu zgromadzenia pomimo uchybień dotyczących sposobu zwołania zgromadzenia. Uchybieniem skutkującym nieważnością nie jest również miejsce zgromadzenia, jakim było mieszkanie E. D. (1). Zgodnie z dominującą linią orzecniczą uchybienia formalne (w przeciwieństwie do materialnych) mogą stanowić przyczynę nieważności uchwał wspólników spółki z o.o., o ile miały wpływ na treść uchwały. Do takich uchybień nie należy uchybienie w zakresie niedochowania terminu z art. 238 § 1 k.s.h. oraz inne wskazane przez powoda, co więcej uchybienia te nie miały wpływu na treść podjętych uchwał z uwagi na to, że powód i tak nie wykonywał prawa głosu z uwagi na brak ustanowienia wraz z E. D. (1) wspólnego przedstawiciela w trybie art. 184 § 1 k.s.h.

Bardziej rozbudowanych rozważań wymaga zarzut niezawiadomienia o zgromadzeniu nieobecnego na nim M. A., który wg twierdzeń powoda miałby być w dniu 30 czerwca 2017 r. jednym ze wspólników spółki.

Analiza załączonych do akt sprawy przez obie strony odpisów i fotokopii dokumentów wskazuje na to, że założenie powoda jest błędne, albowiem M. A. nie był na dzień 30 czerwca 2017 r. wspólnikiem pozwanej spółki. W rzeczywistości w dacie tej wspólnikiem była E. D. (1) (posiadająca 25 udziałów o wartości 25.000 zł samodzielnie i 25 udziałów o wartości 25.000 zł we wspólności z M. D. (1)) oraz M. D. (1) (posiadający 25 udziałów o wartości 25.000 zł we wspólności z E. D. (1)).

Stanowisko powoda, jakie zajmuje on w niniejszym procesie wskazuje na to, że uważa on, iż dla ustalenia kręgu wspólników decydujące są wpisy w KRS. Również to stanowisko jest błędne.

W art. 157 k.s.h. wskazano treść (§ 1) oraz formę (§ 2) umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Przepis art. 255 § 1 k.s.h. stanowi natomiast, że zmiana umowy spółki wymaga uchwały wspólników i wpisu do rejestru.

W orzecnictwie i doktrynie nie ma wątpliwości co do tego, że umowa spółki zawiera postanowienia mające "umowny charakter" oraz postanowienia mające "statutowy charakter". (...) postanowienia umowy spółki realizują się wraz z realizacją postanowień w nich zawartych. Dotyczy to przede wszystkim: imion i nazwisk wspólników, liczby i wartości nominalnej objętych przez nich udziałów, przedmiotu aportu, rozliczeń między wspólnikami w związku z zawiązaniem spółki, porozumień między wspólnikami, umów między nimi, umownych postanowień tworzących relacje z osobami trzecimi. Tego typu przepisy umowy spółki nie wymagają zmian w trybie art. 255 i n. k.s.h. i po zarejestrowaniu stanowią **część historyczną umowy**.

Nie wymaga zmiany umowy zmiana składu osobowego spółki dokonywana po jej utworzeniu, jak i zmiany w zakresie osób powołanych do pierwszych organów spółki. W uzasadnieniu uchwały z 20.11.1992 r. (III CZP 142/92) Sąd

Najwyższy stwierdził, że "zmiana w osobach wspólników oraz zmiana liczby i wysokości udziałów każdego z nich, będąca następstwem zbycia udziałów, nie wymagają zmiany umowy spółki". Z kolei w wyroku Sądu Najwyższego z 5.2.1998 r. (III CKN 363/97) wskazano, że "członek zarządu ustanowionego w umowie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może być odwołany przez zgromadzenie wspólników bezwzględną większością głosów bez konieczności zmiany umowy spółki".

W konsekwencji wpis do KRS zmiany składu osobowego spółki (zmiana w osobach wspólników), jak również zmiany osób będących członkami organów (np. zarządu), ma charakter deklaratoryjny.

Umowa sprzedaży udziałów spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest skuteczna wobec nabywcy i zbywcy tych udziałów z chwilą jej zawarcia, natomiast jej skuteczność wobec spółki reguluje art. 187 § 1 k.s.h., zgodnie z którym: O przejściu udziału, jego części lub ułamkowej części udziału na inną osobę oraz o ustanowieniu zastawu lub użytkowania udziału zainteresowani zawiadamiają spółkę, przedstawiając dowód przejścia bądź ustanowienia zastawu lub użytkowania. Przejście udziału, jego części lub ułamkowej części udziału oraz ustanowienie zastawu lub użytkowania jest skuteczne wobec spółki od chwili, gdy spółka otrzyma od jednego z zainteresowanych zawiadomienie o tym wraz z dowodem dokonania czynności.

Dopiero od daty zawiadomienia, o jakim mowa w art. 187 k.s.h., umowa sprzedaży udziałów jest skuteczna wobec spółki, tym samym dopiero od tej daty istnieje obowiązek zawiadamiania nowego udziałowca o zgromadzeniach wspólników. Ponadto zgodnie z art. 188 § 1 k.s.h. zarząd jest obowiązany prowadzić księgę udziałów, do której należy wpisywać m.in. nazwisko i imię albo firmę (nazwę) i siedzibę każdego wspólnika, adres, liczbę i wartość nominalną jego udziałów. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanej wyżej uchwały z 20.11.1992 r. (III CZP 142/92) jeżeli zmiany w osobach wspólników oraz zmiana liczby i wysokości udziałów każdego z nich następują (np. w wyniku zbycia udziałów), powinny być wpisane w prowadzonej przez zarząd księdze udziałów i uwidocznione w nowej liście wspólników, którą zarząd obowiązany jest złożyć sądowi rejestrowemu. Zapewnia to jawność tych danych wobec wspólników oraz wszystkich innych osób, które mają prawo przeglądania rejestru i dokumentów składanych sądowi rejestrowemu w wykonaniu przepisów ustawowych.

Przekładając powyższe na stan faktyczny niniejszej sprawy wskazać trzeba, że M. A. skutecznie sprzedał E. D. (1) udziały na mocy umowy z 7 grudnia 2016 r., zatytułowanej "Umowa sprzedaży udziałów" spółki Gospodarstwo (...). Do zawarcia tej umowy nie była potrzebna zgoda Sądu opiekuńczego, (M. A. nie potrzebował tej zgody do rozporządzania własnymi udziałami). Referendarz sądowy w postanowieniu z 14 kwietnia 2017 r. niesłusznie odmówił wykreślenia wspólnika M. A. na podstawie umowy z 7 grudnia 2016 r., powołując się jedynie na to, że M. A. nie mógł zbyć 50 udziałów o wartości 500 zł każdy, bowiem przysługiwało mu w dacie zawarcia umowy (...) udziałów o wartości 1.000 zł każdy. Referendarz sądowy pominął, że zgodnie z art. 65 § 2 k.c.: w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. W orzecznictwie przyjęta została w oparciu o art. 65 § 2 k.c. tzw. kombinowana metoda wykładni umów [por. np. uchwała z 29.06.1995, III CZP 66/95; wyrok z 21.11.1997, I CKN 825/97, wyrok z 20.05.2004, II CK 354/03, wyrok z 8.10.2004, V CK 670/03] która przyznaje pierwszeństwo temu znaczeniu oświadczenia woli stron, jakie obie strony rzeczywiście nadawały mu w chwili jego złożenia (subiektywny wzorzec wykładni). Pierwszeństwo to wyprowadzane jest z art. 65 § 2 k.c., zgodnie z którym w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Dopiero gdy okaże się, że strony nie porozumiały się co do treści złożonego oświadczenia woli, za prawnie wiążące należy uznać jego znaczenie ustalone według obiektywnego wzorca wykładni.

Opierając się zatem na tym, jaka była zgodna wola stron umowy z 7 grudnia 2016 r., a nie na jej dosłownym brzmieniu, przyjąć trzeba (w wyniku wykładni umowy dokonanej wg subiektywnego wzorca), że M. A. sprzedał E. D. (1) wszystkie swoje udziały w pozwanej spółce, których łączna wartość wynosiła 25.000 zł. Wola stron pozostawała niezmienna bez względu na to, czy strony w umowie tej prawidłowo określiły ilość oraz wartość udziałów przysługujących M. A.. Umowa byłaby ważna nawet wówczas, gdyby strony w ogóle nie podały w umowie wartości i ilości sprzedawanych udziałów, ograniczając się do stwierdzenia, że M. A. sprzedaje wszystkie swoje udziały. Umowa sprzedaży udziałów dochodzi do skutku, jeżeli strony złożą zgodne oświadczenia woli. Oświadczenia woli były zgodne,

wolą stron była sprzedaż wszystkich udziałów M. A., tym samym umowa sprzedaży udziałów wobec jej stron była skuteczna już z dniem 7 grudnia 2016 r. Natomiast wobec spółki - zgodnie z art. 187 k.s.h. - umowa sprzedaży udziałów stała się skuteczna z dniem zawiadomienia spółki o jej zawarciu. W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że zawiadomienie to jest jednostronnym oświadczeniem, co oznacza, iż może być dokonane przez każde zachowanie jednej z zainteresowanych osób, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, a adresatem zawiadomienia jest spółka, czyli zarząd jako organ uprawniony do reprezentowania spółki (art. 205 § 1 k.s.h.). W dacie zawarcia umowy jedynym członkiem zarządu był M. A., tym samym umowa sprzedaży udziałów wobec spółki stała się skuteczna z dniem 7 grudnia 2016 r.

Rozważenia wymaga jeszcze ostatnia kwestia, tj. wymóg z § 8 umowy spółki, zgodnie z którym: zbycie udziałów lub ich zastawienie wymaga uchwały zgromadzenia wspólników podjętej większością 2/3 głosów, zbycie lub zastawienie udziałów następuje w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi. Uchwała zgodna z § 8 umowy została podjęta na nadzwyczajnym zgromadzeniu wspólników z 14 października 2016 r., na którym obecni byli wspólnicy: M. A., E. D. (1) oraz D. D. jako przedstawiciel ustawowy M. D. (1). W protokole odnotowano, że uchwała została podjęta jednomyślnie, za uchwałą oddano wszystkie 100 głosów (100 na 100).

Na dzień podejmowania uchwały, jak już wyjaśniono wyżej, wspólnikami spółki byli: M. A. oraz M. D. (1) i E. D. (1), którzy wspólnie posiadali prawa do 25 udziałów spółki, powinni więc - zgodnie z art. 184 § 1 k.s.h. - wykonywać prawa z udziałów przez wspólnego przedstawiciela. Tymczasem na zgromadzeniu wspólników każdy ze współuprawnionych głosował samodzielnie, sytuacja była jednak o tyle odmienna, od sytuacji jaka miała miejsce na zgromadzeniu z 30 czerwca 2017 r. (na którym podjęto uchwały zaskarżone w niniejszym procesie), że na zgromadzeniu z 14 października 2016 r. M. D. (1) i E. D. (1) głosowali jednomyślnie (tymczasem na zgromadzeniu z 30 czerwca 2017 r. głosowali rozbieżnie).

Na tle art. 184 § 1 k.s.h. w doktrynie prezentowany jest pogląd, że współuprawnieni, zamiast wyznaczania wspólnego przedstawiciela lub obok jego wyznaczenia, mogą również wykonywać prawa z udziału lub udziałów, działając wszyscy łącznie [por. A. N., Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. T. K.. Art. 151–226 k.s.h. W. 2018 oraz A. S., M. T., w: S. S. i in., Kodeks 2015, art. 184, Nb 23; Z. J., w: Z. J. (red.), Kodeks 2016, art. 184]. Wyrażany jest również pogląd, że wprawdzie generalnie przyjmuje się, iż obowiązuje zasada, że brak wskazania wspólnego przedstawiciela powoduje sytuację, w której prawa z udziału pozostają w zawieszeniu i nie mogą być wykonywane, współuprawniony nie może zatem wykonywać prawa głosu, jednakże wykładnia funkcjonalna art. 184 k.s.h. - a zwłaszcza obowiązek powołania przez współuprawnionych wspólnego przedstawiciela w celu wyeliminowania zagrożenia dla funkcjonowania spółki wynikającego z braku porozumienia między nimi w kwestiach dotyczących wykonywania ich uprawnień i obowiązków wynikających z uczestnictwa w spółce - prowadzi do wniosku, że w sytuacji jednomyślności współuprawnieni nie muszą zawsze korzystać ze wspólnego przedstawiciela. Brak np. przeciwwskazań, aby w braku wspólnego przedstawiciela współuprawnieni jednomyślnie wskazali spółce sposób wypłaty dywidendy. Zaprezentowane w orzecznictwie stanowisko (por. wyr. SN z 4.1.2007 r., III CSK 238/07), zgodnie z którym brak wskazania przez współuprawnionych wspólnego przedstawiciela powoduje, że dywidenda jest wypłacana do depozytu sądowego, należy odnieść do sytuacji braku jednomyślności współuprawnionych [por: Kodeks spółek handlowych. K. red. Z. J. (1), rok 2018, wydanie 18].

Zdaniem Sądu podzielić należy ten ostatni pogląd, zgodnie z którym w sytuacji jednomyślności współuprawnieni nie muszą zawsze korzystać ze wspólnego przedstawiciela.

Dodać trzeba, że D. D. była uprawniona do wykonywania praw udziałowych w imieniu małoletniego powoda na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Koszalinie III Wydział Rodzinny, z dnia 18 sierpnia 2016 r., w sprawie I. N. 955/16, zezwalającego jej na dokonywanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu majątkiem M. D. (1) poprzez wykonywanie praw udziałowych przysługujących małoletniemu, bez prawa obciążania i zbywania tych udziałów bez dodatkowej zgody Sądu. Głosowanie za uchwałą, na mocy której postanowiono wyrazić każdemu ze wspólników zgodę na zbycie całości lub części jego udziałów wyłącznie na rzecz pozostałych wspólników, mieści się

w zakresie określonym postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2016 r., jest bowiem wykonywaniem praw udziałowych małoletniego i nie pociąga za sobą ani zbycia, ani obciążenia jego udziału.

Przy przyjęciu tej koncepcji uchwała z 14 października 2016 r., dotycząca zgody w trybie § 8 umowy spółki, zostałaby podjęta przy wszystkich 50 głosach "za", oddanych z udziałów M. A. oraz łącznie oddanych przez M. D. (1) i E. D. (1) z ich wspólnych udziałów.

Gdyby jednak przyjąć pogląd odmienny, czy to w zakresie możliwości wykonywania praw przez współuprawnionych z udziału bez wspólnego przedstawiciela w razie ich jednomyślności, czy to w zakresie uprawnienia D. D. do wykonywania praw udziałowych w imieniu małoletniego powoda, uchwała z 14 października 2016 r. dotycząca zgody w trybie § 8 umowy spółki również zostałaby podjęta, tyle że przy 25 głosach "za", które za uchwałą oddał M. A.. Zauważyć bowiem trzeba, że zgodnie z § 8 umowy spółki uchwała miała być podjęta większością 2/3 głosów. Zgodnie z art. 4 § 1 pkt 9 k.s.h. głosy - jak już wspomniano wyżej - to głosy: "za", "przeciw" i "wstrzymujące się", oddane podczas głosowania w sposób zgodny z ustawą, umową albo statutem spółki. Większość 2/3 głosów wymaga oddania "za" 2/3 spośród głosów **oddanych** podczas głosowania w sposób zgodny z ustawą, umową albo statutem spółki. Jeżeli przyjąć, że wobec braku wspólnego przedstawiciela bądź też wobec braku uprawnienia po stronie D. D. z 25 wspólnych udziałów w ogóle nie oddało głosu, to 2/3 należy liczyć spośród 25 głosów ważnie oddanych, w takim wypadku za uchwałą oddano 25 z 25 ważnie oddanych głosów, a więc zachowana została większość 2/3 głosów (wszystkie ważnie oddane głosy głosowały "za").

Dodać trzeba, że ani umowa, ani ustawa nie przewiduje dla podjęcia uchwały w trybie § 8 umowy wymogu co do kworum (na tym tle wskazać trzeba, że Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 stycznia 2008 r., III CSK 238/07, wyraził pogląd, że udział będący powodem współuprawnienia o jakim mowa w art. 184 k.s.h. wlicza się do kworum również wówczas, gdy współuprawnieni nie wskazali wspólnego przedstawiciela).

Tym samym niezależnie od przyjętego poglądu w odniesieniu do wyżej przedstawionych kwestii - uchwała z 14 października 2016 r., dotycząca zgody w trybie § 8 umowy spółki, została podjęta.

Podsumowując tą część rozważań wskazać trzeba, że M. A. na mocy umowy z 7 grudnia 2016 r. skutecznie sprzedał E. D. (1) wszystkie swoje udziały, tym samym od dnia 8 grudnia 2016 r. nie był już współnikiem spółki, mimo tego, że zostało to wpisane do KRS dopiero postanowieniem z 10 sierpnia 2017 r. Tym samym M. A. nie był współnikiem w dacie zgromadzenia, na którym podjęto zaskarżone uchwały, tj. 30 czerwca 2017 r.

W tych okolicznościach brak jest podstaw aby stwierdzić nieważność uchwał podjętych na zgromadzeniu z 30 czerwca 2017 r. Powód i E. D. (1) nie ustanowili wspólnego przedstawiciela zgodnie ze art. 184 § 1 k.s.h., tym samym nie wykonywali prawa głosu. Uchwały na tym zgromadzeniu zostały podjęte 25 głosami spośród 25 głosów oddanych, to jest głosami E. D. (1) z udziałów należących do niej osobiście (wszystkie ważnie oddane głosy głosowały "za").

W tym stanie rzeczy powództwo o stwierdzenie nieważności uchwał podlega oddaleniu nie tylko z powodu braku legitymacji czynnej po stronie powoda, ale także dlatego, że wskazane przez powoda uchybienia nie czynią uchwał nieważnymi.

Wobec oddalenia powództwa zgłoszonego na pierwszym miejscu należy rozważyć zasadność powództwa ewentualnego - o ustalenie nieistnienia uchwał podjętych na zgromadzeniu 30 czerwca 2017 r.

W orzecnictwie i literaturze istnieją rozbieżne poglądy co do konstrukcji uchwał nieistniejących. Stanowisko w przedmiocie istnienia tych uchwał nie jest ugruntowane, odmienny pogląd wyraził np. S. S. [por. „Czy istnieją uchwały nieistniejące”, (...) 2006, nr 2, s. 4 i n], odmienny pogląd funkcjonuje również w orzecnictwie [np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 19 lutego 2013 r., V ACa 759/12 oraz wyrok z dnia 16 lipca 2009 r., sygn. V ACa 241/09]. Istnieje również pogląd, zgodnie z którym w określonych sytuacjach uchwała współników może być uznana za nieistniejącą [np. por. cytowany już wyżej wyrok SN z 4.01.2008r., III CSK 238/07 oraz wyrok SN z 12.12.2008r., II CNP 82/08].

Niezależnie od przyjętego poglądu w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy powództwo o ustalenie nieistnienia uchwał podjętych na zgromadzeniu 30 czerwca 2017 r., oparte o art. 189 k.p.c., nie może być uwzględnione.

Po pierwsze ewentualne nieistnienie uchwał, które są objęte żądaniem pozwu, można byłoby rozważać, gdyby zostało wykazane, że w dacie podejmowania tych uchwał M. A. faktycznie pozostawał współnikiem pozwanej spółki, a mimo tego nie został zawiadomiony o zgromadzeniu i nie brał w nim udziału. Odwołać należy się w tym miejscu do przedstawionych już wyżej rozważań, gdzie wyjaśniono, że M. A. nie był współnikiem pozwanej spółki od 8 grudnia 2016 r., niezależnie od tego, że dopiero postanowieniem z 10 sierpnia 2017 r. Sąd rejestrowy wykreślił go z KRS jako współnika pozwanej. Tym samym powództwo o ustalenie nieistnienia uchwał podlega oddaleniu, uchwały nie zostały bowiem dotknięte tego rodzaju wadliwością, która mogłaby skutkować takim rozstrzygnięciem.

Po drugie wskazać trzeba, że obligatoryjną przesłanką, jaką winien wykazać powód konstruujący roszczenie pozwu w oparciu o art. 189 k.p.c., jest interes prawny po stronie powoda o wytoczenie takiego powództwa. Interes prawny jest przesłanką materialnoprawną powództwa o ustalenie, jego brak powoduje oddalenie powództwa z powodu jego bezzasadności. Powód - mimo spoczywającego na nim w tym zakresie ciężaru dowodu - nie powołał żadnych dowodów wskazujących na istnienie interesu prawnego po jego stronie, co więcej nie przedstawił żadnych argumentów (żadnego rozumowania) za tym, że interes ten istnieje. W ocenie Sądu przesłanka istnienia interesu prawnego, o jakim mowa w art. 189 k.p.c., nie została przez powoda w niniejszym postępowaniu wykazana.

W tym stanie rzeczy powództwo o ustalenie nieistnienia uchwał, które zostało zgłoszone w pozwie jako ewentualne, również podlega oddaleniu.

Mając na uwadze stanowisko strony powodowej, która podkreślała w niniejszej sprawie, że powód jest małoletni, dodatkowo wyjaśnić trzeba, że małoletni powód posiada własny majątek i jak każdy uczestnik obrotu ponosi konsekwencje podejmowanych decyzji (do których należy m.in. decyzja wytoczenia niniejszego procesu). Powód reprezentowany jest przez przedstawiciela ustawowego, przy czym czynności przedstawiciela przekraczające zwykły zarząd majątkiem powoda czynności kontrolowane są przez Sąd opiekuńczy. Wiek powoda nie czyni go uprzywilejowanym w stosunku do innych uczestników obrotu.

Stan faktyczny sprawy, ustalony przez Sąd w niniejszym postępowaniu, pozostawał między stronami całkowicie niesporny. Wszystkie fakty będące podstawą rozstrzygnięcia znajdują oparcie w materiale dowodowym przedstawionym przez obie strony, który obejmuje odpisy i fotokopie dokumentów, których żadna ze stron nie kwestionowała, co więcej obie strony powoływały się na fakty z tych dowodów wynikające. Spór między stronami koncentrował się na kwestiach prawnych, nie dotyczył natomiast żadnych faktów. Sąd pominął jako nieistotne dla rozstrzygnięcia dowody powołane przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew: z zeznań świadka T. Z. i z przesłuchania w charakterze strony pozwanej E. D. (2), dowody te zostały bowiem powołane w celu wykazania przebiegu zgromadzenia współników z 30 czerwca 2017 r. oraz sytuacji udziałowej w spółce. Ustalenie tych faktów nie wymagało przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka i przesłuchania stron, wszystkie te fakty zostały bowiem potwierdzone dokumentami, których odpisów bądź fotokopii żadna ze stron nie kwestionowała, ani co do ich zgodności z rzeczywistą treścią oryginalnych dokumentów, ani co do zgodności z rzeczywistością treści tych dokumentów. Pominięty został również powołany w piśmie procesowym powoda z 2 października 2017 r. dowód z przesłuchania świadków M. A. i W. L., który dotyczył terminu zawarcia aneksu do umowy sprzedaży udziałów, terminu poświadczenia przed notariuszem podpisów złożonych pod tym aneksem, a także niezawiadomienia świadka M. A. o terminie zgromadzenia współników wyznaczonego na dzień 30 czerwca 2017 r. Okoliczności związane z zawarciem aneksu pozostawały bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, jak już bowiem wyjaśniono skuteczna pozostawała umowa sprzedaży udziałów M. A. i E. D. (1) z 7 grudnia 2016 r., kwestia zawarcia aneksu do tej umowy, precyzująca liczbę oraz wartość sprzedawanych udziałów, pozostawała natomiast bez znaczenia dla rozstrzygnięcia, z przyczyn wyjaśnionych powyżej. Natomiast fakt niezawiadomienia świadka M. A. o terminie zgromadzenia współników, wyznaczonego na dzień 30 czerwca 2017 r., pozostawał w sprawie bezsporny.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.

W odniesieniu do żądania zgłoszonego na pierwszym miejscu stroną przegrywającą proces jest powód. Na rzecz pozwanej zasądzono więc koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1080 zł oraz wydatek obejmujące opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, o czym orzeczono w punkcie II sentencji wyroku. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego została ustalona na podstawie § 8 ust. 1 pkt 22 Rozporządzenia ministra sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804), zgodnie z którym wynagrodzenie to w sprawie o uchylenie uchwały wspólników bądź akcjonariuszy i o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników bądź akcjonariuszy wynosi 1080 zł. W odniesieniu do żądania zgłoszonego jako ewentualne stroną przegrywającą proces jest również powód. Na rzecz pozwanej zasądzono więc koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1080 zł, o czym orzeczono w punkcie IV sentencji. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego została ustalona na podstawie § 20 w zw. z § 8 ust. 1 pkt 22 Rozporządzenia ministra sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804), przy czym § 20 Rozporządzenia stanowi, że wysokość stawek minimalnych w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustala się przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju.

Orzekając o kosztach sądowych w zakresie żądania zgłoszonego jako ewentualne Sąd zobowiązał powoda (jak stronę przegrywającą proces w zakresie tego żądania) do uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie kwoty 4000 zł tytułem opłaty od pozwu (od żądania ewentualnego, obejmującego stwierdzenie nieistnienia dwóch uchwał). Ugruntowany jest pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 2 sierpnia 2007 r. (VCz 68/07), zgodnie z którym obowiązek uiszczenia opłaty od żądania ewentualnego powstaje w wypadku nieuwzględnienia żądania zgłoszonego w pozwie jako pierwsze, przy czym jeżeli o obu żądaniach (pierwszym i ewentualnym) Sąd rozstrzyga jednym wyrokiem, orzeka w nim jednocześnie o ściągnięciu opłaty należnej od żądania ewentualnego [por. także postanowienie S.N. z dnia 20 maja 1987 r., I CZ 55/87, OSNC 1988/11/160]. Za takim rozwiązaniem przemawia unormowanie zawarte aktualnie w art. 130³ § 2 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli obowiązek uiszczenia opłaty powstaje w danym stadium postępowania, to o ściągnięciu tej opłaty Sąd orzeka w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji, stosując odpowiednio zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu. W rozpoznawanej sprawie powód jest stroną przegrywającą proces w zakresie żądania ewentualnego, stąd też został obciążony obowiązkiem uiszczenia opłaty sądowej, o czym orzeczono w punkcie V sentencji, mając na uwadze art. 113 ust. 1 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Wysokość opłaty sądowej od pozwu od żądania ewentualnego została ustalona na podstawie art. 29 pkt 5 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zgodnie z którym od pozwu w sprawie o ustalenie istnienia lub nieistnienia uchwały organu spółki pobiera się opłatę stałą w kwocie 2000 zł.